

men man kan jo sige sig selv, at nogen gennemgribende Betydning kan et Lovforslag som dette ikke faa. Vi maa regne med, at vi efterhaanden kan tilrettelægge Forholdene for alle Borgere i Samfundet paa en saadan Maade, at de paa en eller anden Maade enten ved egen Hjælp eller ved offentlig Understøttelse faar deres Indtægter sat op, saaledes at de i det mindste svarer til den Prisstigning, der finder Sted.

Om selve Lovforslaget er der i øvrigt ikke meget at sige. Det er enkelt og ligt. I § 1 foreslaas det, at der for de næste 3 Maaneder, fra 1. April at regne, fastsættes en Rugbrødspris paa samme Maade, som denne hidtil har været fastlagt, idet Rugbrødsprisen i København lægges til Grund for Brødsprisen i den øvrige Del af Landet, og Brødsprisen her maa højst være 24 Øre pr. kg. Rugbrød. Staten taber ved denne Prisstigning adskillige Penge, dog ikke slet saa meget som oprindelig beregnet, fordi Forbruget af Rugbrød er gaaet ret betydeligt ned, jeg tror med en Sjattedel af, hvad man havde beregnet. Adgangen til andre Levnedsmidler er nemlig gjort lettere, og man har det Særsyn, at Rugbrødsmærker i mange Butikker slet ikke kræves. Staten tilskyder nu ca. 21 Kr. til hver Tønde Rug, der sælges til Bagerne til Fremstilling af Brød. Det vil med andre Ord sige, hvis man regner med, at der ikke bliver lagt en større Fortjeneste paa Formalingen og paa Rugbrødsfremstillingen end den, der nu tages, vilde Borttagelse af Statens Tilskud forhøje Rugbrødsprisen til 1 Kr. 68 $\frac{1}{2}$ Øre — jeg tror dog, at man maa regne med, at den vilde komme op paa mindst 1 Kr. 70 Øre. En saadan Brødspris vilde utvivlsomt afstedkomme mange Forstyrrelser i Husholdningerne og mest i de fattige Hjem, hvor der er mange Børn. Det er derfor naturligt, at man viger tilbage for at sætte Brødsprisen op til en saadan Højde, og jeg billiger ganske, at Indenrigsministeren stiller Forslag om, at Rugbrødsprisen ogsaa for de næste 3 Maaneder ikke maa overstige 24 Øre pr. kg, og at Staten betaler de dermed forbundne Udgifter, der kalkuleres til at være 4 Mill. Kr. om Maaneden.

I § 2 bestemmes det, at Sukkerpriserne baade for Husholdningsforbruget og for det industrielle Forbrug sættes op til henholdsvis 58 Øre og 1 Kr. 60 Øre pr. kg af Fabrik. Denne Forhøjelse af Sukkerpriserne er selvfølgelig ikke velkommen, hverken i Hjemmene eller hos de industri-drivende, Restauratører og andre, der skal betale de forøgede Sukkerpriser, og det er

egentlig ogsaa kun med stor Betænkelighed, at vi Socialdemokrater ser et Forslag om, at Sukkerpriserne skal forhøjes. Men efter alt, hvad der foreligger til Bedømmelse af de fremtidige Priser, maa jeg gaa ud fra, at vi ikke uden væsentlige Ulemper kan opretholde den nuværende lave Sukkerpris. Det er givet, at for det kommende Aar vil den Sukkerpris, som skal betales af Fabrikkerne — som Staten skal betale efter den Ordning, der nu omtrent er tilvejebragt mellem Staten og Sukkerroedyrkerne og Fabrikkerne, og som forhaabentlig inden faa Dage vil kunne finde sin Billigelse her i Rigsdagen —, blive betydeligt højere, og hvis man vil være sikker paa, at Staten ikke faar direkte Udgift ved at holde Sukkerpriserne paa Husholdningsforbruget nede, maa man regne med en Forhøjelse af Sukkerpriserne til Efteraaret, og det er da i og for sig naturligt, at man tager Forhøjelsen i to Tempi, saaledes at den ikke kommer til at virke alt for voldsomt. Derfor kan jeg efter Omstændighederne billige, at der er stillet Forslag om denne Forhøjelse. Medens Brødsprisen fastsættes til det, den nu er, som nævnt, koster Staten 4 Mill. Kr. om Maaneden, har Staten indtil Dato ikke ofret noget paa Sukkerprisens Nedsættelse. Den i Forhold til andre Lande usædvanlig lave Sukkerpris, vi har her i Landet, opretholdes ved, at Staten praktisk talt overtager hele Sukkerproduktionen, forvalter den, sælger den, dels til Husholdningsbrug, dels til industrielt Brug, eller eksporterer den, og ved denne Foranstaltning har Staten utvivlsomt tjent saaledes, at der er en Reservebeholdning. Hvor meget lader sig ikke nøjagtigt opgøre i Øjeblikket, idet noget Sukker, som forhaabentlig kan eksporteres, ikke er eksporteret endnu, saa vidt jeg ved. Man kan derfor ikke opstille nogen egentlig Beregning, men noget Overskud vil der blive. Hvorledes Forholdet vil blive for næste Aar, ved man ikke noget om, og det ene Sukkeraar løber nu en Gang noget ind i det andet.

Det er naturligt, at der i § 3 er stillet Forslag om, at de Bestemmelser, der indeholdes i §§ 1 og 2, kan ændres efter Forhandlinger mellem Indenrigsministeren og Rigsdagens Finansudvalg, thi den Mulighed er naturligvis ikke udelukket, at der paa et eller andet Tidspunkt fremsættes Krav, f. Eks. fra Bagerierne, om større Fortjeneste, end de nu har, paa Rugbrød. Følgen deraf vil uvægerlig blive, at Bestemmelserne i § 1 maa ændres, ef-